

การศึกษาสภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี
Study of Recreational Activity Conditions to Promote Ecotourism
in the Western Coastal Area of Phetchaburi Province

Received: August 14, 2024

Revised: August 26, 2024

Accepted: September 24, 2024

บุญเพชร พึ่งย้อย*

Boonpetch Puengyoi

วรรณวีร์ บุญคุ้ม**

Wannawee Boonkoun

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน และกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว 400 คน ด้วยแบบสอบถามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ข้อคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก 2) แบบสอบถามสภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า สภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี มีกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ได้แก่ กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมด้านกีฬา และกิจกรรมศิลปะหัตถกรรม อาทิ กิจกรรมปลูกป่าชายเลน กิจกรรมเดิน – วิ่ง และกิจกรรมล่องกระทงในนาเกลือ นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลาย ทั้งผืนป่า หาดทราย ชายทะเล และป่าชายเลน

คำสำคัญ : กิจกรรมนันทนาการ/ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์/ จังหวัดเพชรบุรี

*นักศึกษาปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการท่องเที่ยวและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Doctor of Philosophy Student Program in Recreation Tourism of Sport Management , Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand

**รองศาสตราจารย์ ดร., ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Advisor, Associate Professor, Dr. Department of Basic Education, Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand
Corresponding Author E-mail Address: boonpetch77@gmail.com

Abstract

This research article is part of the research on the development of recreational activity models to promote ecotourism in the western coastal area of Phetchaburi Province. The objective aimed to study the conditions of recreational activities to promote ecotourism in the Western Coastal Area of Phetchaburi Province. Data were collected by in-depth interviews with 15 stakeholders and a sample of 400 tourists using a questionnaire. The research instruments consisted of 1) in-depth interview questions and 2) a questionnaire on the conditions of recreational activities to promote ecotourism in the Western Coastal Area of Phetchaburi Province. The collected data were analyzed by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis. The finding showed that the Western Coastal Area of Phetchaburi Province had a variety of recreational activities that attracted tourists to join activities according to their interests, such as field trips, sports activities, arts and crafts activities, mangrove planting activities, walking-running activities, and floating lanterns in the salt fields. In addition, the study revealed that the Western Coastal Area of Phetchaburi Province had potential to be a conservation tourism with a variety of facilities and natural attractions, including forests, beaches, seashores, and mangrove forests.

Keywords : Recreational/ Activities/ Ecotourism/ Phetchaburi Province

บทนำ

กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาของประเทศไทย กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย พ.ศ.2566-2570 ไว้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมีศักยภาพ อีกทั้งมีความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับทวีปและระดับโลก สามารถสร้างรายได้โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมชาติ มีความสมดุลอย่างยั่งยืนโดยกำหนดเป้าหมายไว้ 5 ยุทธศาสตร์ คือ 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว 2) การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน 3) การพัฒนาสินค้า บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว 4) การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว และ 5) การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว นอกจากนี้ องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization, 2003) ระบุว่า การท่องเที่ยวของโลกในศตวรรษที่ 22 จะใช้หลักคิดตามแผนปฏิบัติการ 21 (Agenda 21) เป็นกรอบในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงหลัก 4 ประการคือ 1) การดำเนินกิจการการท่องเที่ยวในขอบเขตที่ชุมชนจะมีได้ คือเรื่องธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน 2) การตระหนักในกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จะมีผลกระทบต่อชุมชน วัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน อันเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น 3) การมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าบ้านกับผู้มาเยือนต่อกิจกรรมการ

.....
ท่องเที่ยว และ 4) การร่วมมือประสานความจำเป็นต่อการพัฒนาทางเลือกของชุมชน และกำหนดแผนงานทางเศรษฐกิจ การดำรงอยู่ของชุมชนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จำเป็นที่มีความจำเป็นต่อการจัดการและการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น และยังเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยในภาพรวมอีกด้วย ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยนั้น การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวฉบับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการแก้ปัญหาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดย (Ceballos-Lascuráin, 1993) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่าเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ โดยไม่ให้เกิดการรบกวน หรือทำความเสียหายแก่ธรรมชาติ แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติเหล่านั้น ทำให้เกิดผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงการดำเนินวิถีชีวิตของผู้คนในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านการท่องเที่ยว ด้านนันทนาการ และด้านการกีฬา ประกอบกับประเทศไทยจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value – Based Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งก่อให้เกิดแนวคิดในการริเริ่มทำธุรกิจใหม่ ๆ ในมิติของการท่องเที่ยวมีการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่หลากหลายในแต่ละพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว และยังสามารถพลิกโฉมประเทศไทยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

ในเชิงพื้นที่ ชายฝั่งทะเลตะวันตก (The Royal Coast) บริเวณจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมือง อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ ในด้านการท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบุรีมุ่งเน้นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวภายใต้หลักการสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม Thailand 4.0 รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ และสถาบันการศึกษา เพื่อยกระดับมาตรฐานในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การยกระดับธุรกิจท่องเที่ยวและการบริการให้มีมาตรฐานนานาชาติและเป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวและเป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศทางการท่องเที่ยวชายทะเลฝั่งตะวันตก อีกทั้งยังเป็นสถานที่ให้คำแนะนำสำหรับประชาชนที่มีความต้องการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและการบริการในกลุ่มพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก จังหวัดเพชรบุรี (Phetchaburi Province, 2022) จังหวัดเพชรบุรียังเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว หาดทราย ชายทะเล และป่าชายเลน รวมทั้งโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการฟาร์มทะเลตัวอย่างตามพระราชดำรินในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ชายหาดเจ้าสำราญ ชายหาดปึกเตียน ชายหาดเสาเอียง ชายหาดชะอำ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และแหล่งท่องเที่ยวทางนันทนาการ อีกทั้งยังมีเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก มีวิถีชีวิต วัฒนธรรม ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงให้ชุมชนบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตัวเอง

.....

ชายฝั่งทะเลตะวันตก (The Royal Coast) จังหวัดเพชรบุรีมีศักยภาพด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ประกอบด้วยจุดเด่น 3 ด้าน คือ 1) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีความสมบูรณ์ที่หลากหลาย ได้แก่ ทะเล ภูเขา น้ำตก ป่าไม้ ถ้ำ น้ำพุร้อน ซึ่งนับว่ามีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูงเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ 2) มีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมากมีการคมนาคมที่สะดวกเชื่อมโยงถึงกัน ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร และมีที่ตั้งใกล้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้เชื่อมโยงรถไฟความเร็วสูงสายใต้ ตามแผนของรัฐบาล และ 3) ด้านตลาดการท่องเที่ยว ชายฝั่งตะวันตกมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ตอบสนองความต้องการของตลาดในหลายกลุ่ม หลายระดับ มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมที่โดดเด่นสอดคล้องกลมกลืนกับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี และหากพิจารณาบริบทเชิงพื้นที่เป็นรายจังหวัดจะพบว่าเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นและเอกลักษณ์ที่สำคัญ จังหวัดเพชรบุรี (Phetchaburi Province, 2022) กิจกรรมนันทนาการมีบทบาทสำคัญที่กลายเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวทางเลือกที่ได้รับความนิยมมานานกว่าสามสิบปีและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้ที่ชื่นชอบกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยวได้มีโอกาสทำกิจกรรมนันทนาการผสมผสานกันกับการท่องเที่ยวอื่น ๆ และมีการบูรณาการ มีการหมุนเวียนใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยวทั้งจากภายในประเทศและนอกประเทศมากขึ้นจึงนับได้ว่าเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนและประเทศอีกทางหนึ่งด้วย กล่าวได้ว่า กิจกรรมนันทนาการมีประโยชน์หลายประการ ดังนี้ 1) ช่วยให้คนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 2) ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเกิดความสุขในชีวิต 3) ช่วยสร้างความรักความสามัคคีให้เกิดขึ้นในกลุ่มในชุมชนและสังคม 4) ช่วยให้มีสุขภาพจิตดีไม่มีความวิตกกังวล 5) ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่อบอุ่นให้เกิดขึ้นในครอบครัว 6) ช่วยป้องกันปัญหาอาชญากรรม ทำให้สังคมเกิดความสงบสุข 7) ช่วยให้เกิดสุขภาพแวดล้อมที่ดี เพราะแต่ละท้องถิ่นต้องใช้สถานที่เพื่อทำกิจกรรมนันทนาการ และ 8) ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีรู้จักบำรุงรักษาสุขภาพ มีน้ำใจไม่เห็นแก่ตัว รู้จัก มีน้ำใจซึ่งกันและกัน จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีเป็นจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาและยกระดับคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อเป็นการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวไม่ให้เกิดปัญหาเรื่องความเสื่อมโทรม และเพื่อให้สามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว นับเป็นการเริ่มต้นการพัฒนาที่จะส่งผลกระทบเชิงบวกต่อการท่องเที่ยวในระยะยาวของพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก (โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการเขตพัฒนาการท่องเที่ยวและแผนที่กลุ่มเมืองท่องเที่ยว (Zoning) เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก (The Royal Coast) กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา (Ministry of Tourism and Sports, 2017) จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาศาภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่และสอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี กิจกรรมนันทนาการมีบทบาทสำคัญที่กลายเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวทางเลือกที่ได้รับความนิยมมานานกว่าสามสิบปีและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้ที่ชื่นชอบกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยวได้มีโอกาสทำกิจกรรมนันทนาการผสมผสานกันกับการท่องเที่ยวอื่น ๆ และมีการบูรณาการ

.....
มีการหมุนเวียนใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยวทั้งจากภายในประเทศและนอกประเทศมากขึ้นจึงนับได้ว่าเป็น
การสร้างรายได้ให้กับชุมชนและประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาศาภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก
จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. แนวคิดของนันทนาการ นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่ทำให้เกิดแรงจูงใจและเกิดความสุขสนาน
ผ่อนคลายด้วยความสมัครใจและเต็มใจ ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ
นันทนาการ คือสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ เป็นกิจกรรมที่แสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้เข้าร่วมทำกิจกรรมนั้นได้
เลือกตามความสนใจและสมัครใจ ในช่วงเวลาที่ไม่ได้ทำงานอย่างเป็นอิสระ โดยกิจกรรมนั้นต้องเป็นที่ยอมรับของ
สังคมแต่ไม่ถือเป็นอาชีพ และความนิยมในกิจกรรมนันทนาการนั้นเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของสังคม
นันทนาการ หมายถึง กระบวนการ หรือประสบการณ์ที่บุคคลได้รับโดยอาศัยกิจกรรมนันทนาการในช่วงเวลาว่าง
เป็นสื่อก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของบุคคล นันทนาการ ยังหมายรวมถึง
สถาบันทางสังคมหรือแหล่งศูนย์กลางของสังคม เพื่อให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการแล้วก่อให้เกิดความเจริญ
งอกงามทางร่างกายและพัฒนาทางด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ซึ่งโดยปกติรัฐมีหน้าที่จัดแหล่งนันทนาการใน
รูปแบบต่าง ๆ เช่น สวนสาธารณะในเมือง สวนหย่อม ศูนย์เยาวชน ห้องสมุดสำหรับประชาชน ดนตรีสำหรับ
ประชาชน วนอุทยาน และอุทยานแห่งชาติ คำว่า “นันทนาการ” เป็นคำมาจากคำเดิมว่า “สันนันทนาการ” ซึ่งพระ
ยาอนุมานราชชน หรือเสถียรโกเศศได้บัญญัติไว้เมื่อปี พ.ศ. 2507 และตรงกับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า
"Recreation" ซึ่งนักวิชาการได้ให้ความหมายของนันทนาการไว้หลากหลาย ดังเช่นแนวคิดของ คณิต เขียววิชัย
(Kheovichai, 2011) ระบุว่านันทนาการมีความหมายถึงกิจกรรมยามว่างที่ทุกคนเข้าร่วมโดยสมัครใจและกิจกรรม
นั้นจะก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในทันที ทั้งนี้กิจกรรมนั้น ๆ จะต้องไม่ขัดต่อวัฒนธรรมที่ดีงาม
ของสังคม ซึ่งสามารถสรุปกิจกรรมนันทนาการได้ดังนี้ 1) กิจกรรม (Activities) 2) กิจกรรมนั้นต้องเข้าร่วมด้วย
ความสมัครใจ (Voluntarily) 3) กิจกรรมยามว่าง (Free Time) 4) กิจกรรมอันพึงประสงค์
(Desirable activities) 5) กิจกรรมที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ (Immediate Direct Satisfaction)
และ 6) กิจกรรมที่ทำนั้นถ้าเป็นอาชีพของผู้กระทำไม่ถือเป็นกิจกรรมนันทนาการ

สรุปได้ว่า กิจกรรมนันทนาการ คือกิจกรรมที่มีความจำเป็นต่อมนุษย์ เป็นกิจกรรมที่ทำตามความสนใจ
และสมัครใจ ทำกิจกรรมยามว่างเพื่อผ่อนคลายและพักผ่อน คลายความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ และยังช่วย
สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว

2. แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นักวิชาการได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

(Eco-tourism) ไว้ดังนี้ (Ceballos Lascurain, 1993) ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่าเป็นการท่องเที่ยว รูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ โดยไม่ให้เกิดการรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ธรรมชาติ แต่มีวัตถุประสงค์ เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติเหล่านั้น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คือการท่องเที่ยวแบบอิงธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีเงินทุนสำหรับการปกป้องดูแลรักษาพื้นที่ มีการสร้างงานให้กับชุมชนหรือท้องถิ่น พร้อมทั้งให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คือการเดินทางท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติซึ่งมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนท้องถิ่นดีขึ้น

พอสรุปความหมายของ คำว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศน์ สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวโดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน การเดินทางด้วยความสนใจจากสถานที่หนึ่งไปสู่สถานที่อื่น ๆ เพื่อพักผ่อนหรือวัตถุประสงค์อื่น ๆ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงหลาย ๆ กิจกรรมเข้าด้วยกัน จึงทำให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย ตามความสนใจ

3.บริบทพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก (The Royal Coast)

ตามแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2560-2564 ประกอบไปด้วย 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพรและระนอง กลุ่มพื้นที่ย่อยในการพัฒนาตามศักยภาพที่มีศักยภาพสูงที่สุด คือพื้นที่บริเวณบางตะบูน หาดเจ้าสำราญ ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี หัวหิน ปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง เป็นพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ คือการเพิ่มขีดความสามารถในการหารายได้จากการท่องเที่ยวโดยการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว และจัดระเบียบในแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวระดับโลก (World Destination) จึงมีการกำหนดยุทธศาสตร์ยกระดับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกให้มีเอกลักษณ์โดดเด่น และแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติในรูปแบบของ The Royal Coast รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มาจากโครงการพระราชดำริ หรือแหล่งท่องเที่ยวตามรอยประวัติศาสตร์ตามยุคสมัยพร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างงานและรายได้ แก่ชุมชน โดยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกิดผลประโยชน์ตอบแทนที่คุ้มค่าต่อชุมชน จากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก หรือ Royal Coast ให้เป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวแบบบูรณาการที่ได้กำหนดในแผนพัฒนาระยะยาว (พ.ศ. 2570 - 2579) ตามแผนแม่บทพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก ตามกรอบระยะเวลา 20 ปี สู่การเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวชั้นนำระดับโลก รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชนและวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ จังหวัดเพชรบุรี (Phetchaburi Province, 2022) จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาใช้เป็นแนวทาง

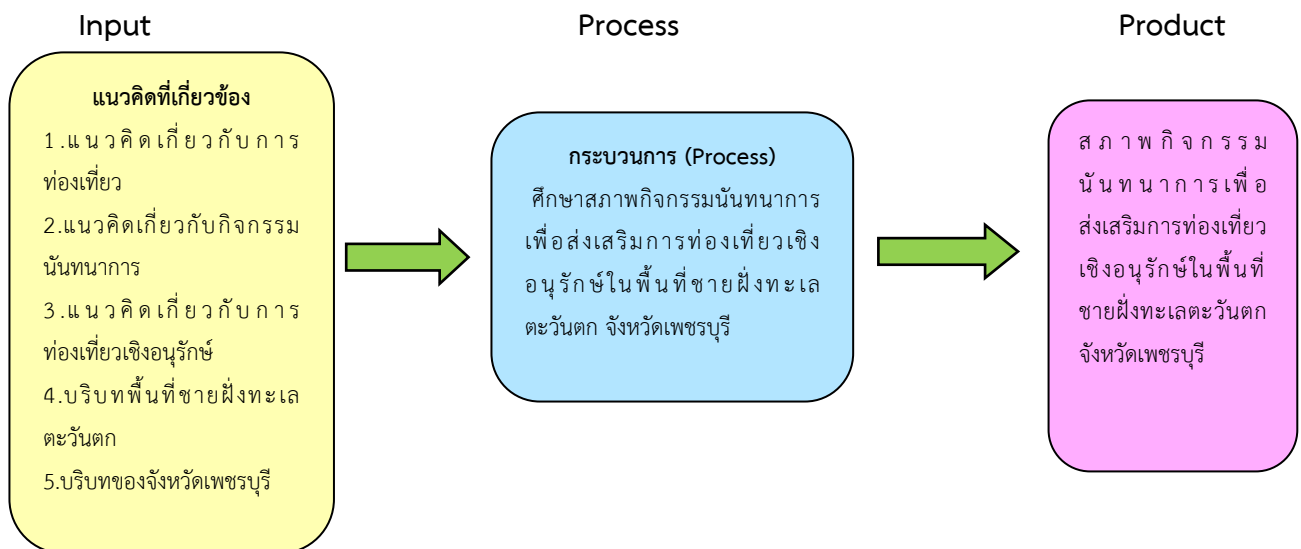

.....

ในการศึกษาศาภาพกิจกรรมนันทนาการที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่หลากหลาย การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นทางเลือกของการท่องเที่ยวที่ช่วยส่งเสริมและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชน หากประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมถึงการร่วมมืออนุรักษ์แหล่งทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยว ก็จะช่วยแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นเกิดการพัฒนายั่งยืน ไม่เสื่อมโทรม ซึ่งในการศึกษานี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นันทนาการและกิจกรรมนันทนาการมากำหนดกรอบแนวคิดของการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก จังหวัดเพชรบุรี กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (Ministry of Tourism and Sports, 2017) แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ถนนเลียบชายฝั่งทะเลตะวันออกสะพานข้ามแม่น้ำบางตะบูน จุดชมวิวบางแก้ว ชุมชนชาวนาเกลือ กังหันทองสปาเกลือ ป่าชายเลน โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการฟาร์มทะเลตัวอย่างตามพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร ชายหาดทรายขาวทอดยาว อุทยานแห่งชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และแหล่งท่องเที่ยวทางนันทนาการ ตลอดจนโครงการตามพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 ดังภาพต่อไปนี้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการศึกษานี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับนันทนาการ แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และบริบทพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก ซึ่งวางกรอบการศึกษาไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

พื้นที่ในการศึกษา

พื้นที่ในการศึกษาคือแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกบริเวณจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย 4 อำเภอ คือ อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมือง อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาศาภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก

การกำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลักมีรายละเอียดดังนี้

1.ประชากร (Population) คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จังหวัดเพชรบุรี จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรีในปี พ.ศ.2565 จำนวน 725,505 คน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (Ministry of Tourism, 2017)

2.กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 400 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเปิดตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie and Morgan, 1970 ที่ประชากรไม่เกิน 1,000,000 คน ระดับความเชื่อมั่นในการสุ่ม 95% ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 384 คน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Cluster random sampling) โดยมีอำเภอเป็นขั้นตอนในการสุ่ม ซึ่งผู้วิจัยลงพื้นที่และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก จังหวัดเพชรบุรี

3.ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ จำนวน 15 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมนันทนาการ จำนวน 5 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน และผู้ประกอบการในพื้นที่ จำนวน 3 คน รวม 15 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยลงเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยตนเอง

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลรวบรวมเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยเก็บข้อโดยการมุลสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ 15 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมนันทนาการ จำนวน 5 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน และผู้ประกอบการในพื้นที่ จำนวน 3 คน

.....

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพสำหรับสภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมือง อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จังหวัดเพชรบุรี คือ ถนนเลียบชายฝั่งทะเลตะวันออกสะพานข้ามแม่น้ำบางตะบูน จุดชุมวิวกวักแก้ว ชุมชนชาวนาเกลือ กังหันทองสปากเกลือ ป่าชายเลนโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการฟาร์มทะเลตัวอย่าง ตามพระราชดำรินสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และแหล่งท่องเที่ยวทางนันทนาการ จากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอบ้านแหลม จำนวน 100 คน อำเภอเมือง จำนวน 100 คน อำเภอท่ายาง จำนวน 100 คน และอำเภอชะอำ 100 คน รวมทั้งหมดจำนวน 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ข้อคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก 2) แบบสอบถามสภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก จังหวัดเพชรบุรี ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบสอบถาม มีค่าความตรง (IOC = 0.67) ค่า Reliability 0.94 เป็นไปตามเกณฑ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ศึกษาด้วยตนเอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2566 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี พบว่า มีกิจกรรมนันทนาการและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลายและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาร่วมกิจกรรมตามความสนใจ บนพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตั้งแต่ อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมือง อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ เป็นแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยว มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีศักยภาพในการพัฒนากิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้ และยังมีสิ่งที่ดึงดูดใจในกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังนี้ ผลการวิจัยพบว่า สภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี มีกิจกรรมนันทนาการและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลายและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาร่วมกิจกรรมตามความสนใจ จังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากมีทรัพยากรการท่องเที่ยวมีสิ่งอำนวยความสะดวก มีศักยภาพในการพัฒนากิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีกิจกรรมนันทนาการที่ดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว มีการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยว มีเครือข่ายกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยว มีกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยว และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในกิจกรรมนันทนาการ

.....
เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จากการลงพื้นที่ศึกษาในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี ประกอบไปด้วย อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมือง อำเภอท่ายางและอำเภอชะอำ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 กิจกรรมด้านทัศนศึกษา ได้แก่ กิจกรรมปลูกป่าชายเลนในโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บริเวณตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี บนเนื้อที่ประมาณ 1,135 ไร่ ซึ่งผู้วิจัยได้ลงสำรวจพื้นที่ดังกล่าว พบว่า กิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี มีกิจกรรมนันทนาการ ดังนี้ คือ กิจกรรมการปลูกป่าชายเลน กิจกรรมการเดินศึกษาธรรมชาติรอบป่าชายเลน กิจกรรมการส่องนกในพื้นที่ป่าชายเลน และกิจกรรมการปล่อยสัตว์น้ำในพื้นที่ป่าชายเลน สามารถจัดกิจกรรมได้ตลอดทั้งปีไม่ว่าจะเป็นแบบบุคคล แบบครอบครัวหรือกลุ่มคณะ และยังมีกิจกรรมนันทนาการด้านทัศนศึกษาอื่น ๆ ได้แก่ กิจกรรมนันทนาการในนาเกลือ การล่องกระทงในนาเกลือการถ่ายภาพในนาเกลือ การทานอาหารในทุ่งเกลือ และการท่องเที่ยวแบบสัมผัสวิถีชีวิตภายในชุมชนนั้นได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เพราะให้ทั้งความรู้ใหม่ ๆ ความสนุก และที่สำคัญคือ รอยยิ้ม อำเภอบ้านแหลม เป็นแหล่งผลิตเกลือสมุทรที่สำคัญ และเกลือจากเพชรบุรียังเป็นเกลือที่ดีที่สุดจากจำนวน 4 แห่งของเมืองไทยซึ่งอยู่ในบริเวณถนนเส้นคลองโคก-บางตะบูน-บ้านแหลม และเป็นทางลัดไปถึงอำเภอชะอำได้ และที่ถนนเส้นนาเกลือบ้านแหลมแห่งนี้ เมื่อขับรถผ่านจะเห็นโรงเกลือเรียงรายไปตามแนวของถนนอีกด้วย วิถีชีวิตการทำนาเกลือนี้ได้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวและจุดถ่ายภาพที่นักท่องเที่ยวนิยมมาเก็บภาพกัน โดยเฉพาะภาพของกองเกลือที่วางเรียงกัน และภาพกองเกลือที่สะท้อนกับผิวน้ำ การล่องกระทงในนาเกลือ การกินข้าวในทุ่งเกลือ และการทำนาเกลือแบบดั้งเดิมนี้จะหาชมได้ยากในปัจจุบัน นับเป็นอาชีพดั้งเดิมของชาวเพชรบุรีท้องถิ่นที่อาศัยอยู่แถบชายฝั่งทะเล และเป็นวิถีชีวิตที่สืบทอดมานับเป็นร้อยปีที่แสดงถึงภูมิปัญญาของชาวบ้าน ซึ่งสามารถทำนาเกลือได้เฉพาะในช่วงไม่มีฝนเท่านั้น หรือช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี โดยเฉพาะในช่วงเดือนเมษายน มีกองเกลือให้ได้ชมเยอะที่สุด นอกจากนี้ในช่วงกลางเดือนมีนาคมของทุกปี การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยประจำจังหวัด เพชรบุรีจะจัดงาน Art of Salt หรือ งานประติมากรรมเกลือ ที่ถนนสายนี้

1.2 ด้านกิจกรรมนันทนาการด้านกีฬา ได้แก่ กิจกรรมเดิน-วิ่งรายการเพชรบุรีมาราธอน จัดบริเวณชายหาดปึกเตียน อำเภอท่ายาง เดิน วิ่ง ปั่น ป้องกันอัมพาตเฉลิมพระเกียรติฯ และรายการชะอำหวัหินมาราธอนนานาชาติ จัดบริเวณชายหาดชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่รักสุขภาพและชื่นชอบการออกกำลังกาย เป็นการจัดกิจกรรมเชิงรุกสู่ชุมชนเพื่อความตระหนักรู้ในการดูแลรักษาสุขภาพ และผ่อนคลายในการทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว รวมทั้งยังสร้างรายได้ให้กับชุมชนที่ไปจัดกิจกรรมนันทนาการด้านกีฬาให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้า และนำมาพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลหรือสังคมกิจกรรมนันทนาการด้านกีฬาเป็นกิจกรรมก่อให้เกิดการพัฒนาหรือความเจริญองกามทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของบุคคล กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลเข้าร่วมในช่วงเวลาว่าง โดยไม่มีการบังคับ เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ มีผลก่อให้เกิดการพัฒนาอารมณ์สุข สนุกสนานหรือความสุขสงบ กิจกรรมนันทนาการด้านกีฬาในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษากิจกรรมนันทนาการด้านกีฬาใน

.....
พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี พบว่ามีกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมเดิน-วิ่ง กิจกรรมปั่นจักรยาน กิจกรรมว่ายน้ำ กิจกรรมการแข่งขันฟุตบอล กิจกรรมการแข่งขันวอลเลย์บอล กิจกรรมป็นเขา กิจกรรมแข่งขันไตรกีฬา เป็นต้น

1.3 ด้านกิจกรรมนันทนาการด้านศิลปหัตถกรรมในจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ กิจกรรมด้านศิลปะงานปูนปั้น งานลายรดน้ำ งานลงรักปิดทองประดับกระจก งานจิตรกรรม งานช่างทอง งานแทงหยวก งานจำหลัก หนังก้อนใหญ่ งานแกะสลักไม้ งานปั้นหัวโขนละคร งานประดิษฐ์ และการทำอาหาร เป็นต้น กิจกรรมนันทนาการด้านศิลปหัตถกรรมเป็นการท่องเที่ยวแบบสัมผัสวิถีชีวิตภายในชุมชนนั้นได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เพราะให้ทั้งความรู้ใหม่ ๆ ความสนุก และที่สำคัญคือ รอยยิ้ม งานช่างสกุลเพชรนับเป็นอาชีพดั้งเดิมของชาวเพชรบุรีท้องถิ่นที่อาศัยอยู่แถบชายฝั่งทะเล และเป็นวิถีชีวิตที่สืบทอดมานับเป็นร้อยปีที่แสดงถึงภูมิปัญญาของชาวบ้าน ซึ่งสามารถสร้างรายได้จาก งานประติมากรรมและสิ่งประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรีมีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่าพันปี หากเดินสำรวจไปตามชุมชนเมืองเก่าจะพบว่า ร่องรอยความรุ่งเรืองในอดีตที่ถูกถ่ายทอดผ่านงานศิลปกรรมตาม วัด วัง บ้านเรือน ยังมีให้คนปัจจุบันได้พบเห็น และถือเป็นเรื่องน่ายินดีที่ศิลปะอันงดงามเหล่านี้ไม่ได้จางหายหรือสูญสลายไปตามกาลเวลา วิถีชีวิตของชาวเพชรบุรียังคงดำเนินไปโดยไม่ขาดศิลปะ และไม่อาจแยกออกจากกันได้ งานปูนปั้น ถ่ายทอดเรื่องราววิธีการทำงานปูนปั้นอย่างเข้มข้น งานทองรูปพรรณที่เป็นศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านที่ผสมผสานความงดงามของธรรมชาติ และประโยชน์ใช้สอยไว้อย่างกลมกลืน สมบูรณ์แบบ จึงมีความงดงามอันทรงคุณค่า จังหวัดเพชรบุรีมีดีทั้งธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตผู้คน หากแต่ธรรมชาติท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว อาจไม่ทำให้เรารู้จักจังหวัดนี้ดีพอ เพราะรสชาติอาหารของที่นี่ก็เลิศรสไม่แพ้กัน กับ 3 รสเด็ด ได้แก่ เค็ม เปรี้ยว และหวานก่อเกิดเป็นการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์บนถนนวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น การผนวกกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยวโดยชุมชนเข้ากับแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด พัฒนากิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และมีส่วนร่วมในการลงมือทำ เพื่อสร้างประสบการณ์ที่น่าประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลุ่มครอบครัว หรือกลุ่มศึกษาดูงาน เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี พบว่า มีกิจกรรมนันทนาการด้านทัศนศึกษา ด้านกีฬา และด้านด้านศิลปหัตถกรรม รายละเอียดสภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี และข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง ที่ 1 – 5

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี

(n = 400)

สภาพกิจกรรมนันทนาการนันทนาการ	ระดับกิจกรรม		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านทัศนศึกษา	4.70	0.48	มากที่สุด
2. ด้านกีฬา	4.40	0.97	มากที่สุด
3. ด้านศิลปหัตถกรรม	4.30	0.48	มากที่สุด
รวม	4.48	0.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม พบว่า มีกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านกีฬา ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.48) รองลงมาคือ ด้านทัศนศึกษา ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.97) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านศิลปหัตถกรรม คือ ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.48)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพกิจกรรมนันทนาการด้านทัศนศึกษา

(n = 400)

สภาพกิจกรรมนันทนาการด้านทัศนศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. กิจกรรมปลูกป่าชายเลน	4.70	0.48	มากที่สุด
2. กิจกรรมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ	4.40	0.97	มากที่สุด
3. กิจกรรมการทำนาเกลือ	4.30	0.48	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเพาะสาหร่ายพวงองุ่น	3.90	0.88	มาก
5. กิจกรรมนั่งเรือชมวาฬ	2.70	0.48	ปานกลาง
รวม	4.12	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพกิจกรรมนันทนาการด้านทัศนศึกษา ในภาพรวมมีกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กิจกรรมปลูกป่าชายเลน ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.48) รองลงมาคือ กิจกรรมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.97) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมนั่งเรือชมวาฬ ($\bar{x} = 2.70$, S.D. = 0.48)

.....
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพกิจกรรมนันทนาการด้านกีฬา

(n = 400)

สภาพกิจกรรมนันทนาการด้านกีฬา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. กิจกรรมเดิน-วิ่ง	4.40	0.96	มากที่สุด
2. กิจกรรมปั่นจักรยาน	4.00	0.82	มากที่สุด
3. กิจกรรมการแข่งขันฟุตบอล	3.90	0.88	มาก
4. กิจกรรมว่ายน้ำ	3.40	0.52	มาก
5. กิจกรรมการแข่งขันวอลเลย์บอลชายหาด	2.70	0.48	ปานกลาง
6. กิจกรรมปีนเขา	2.70	0.48	ปานกลาง
7. กิจกรรมวูลาน	2.60	0.52	ปานกลาง
8. กิจกรรมแข่งขันไตรกีฬา	2.30	0.48	น้อย
รวม	3.25	0.64	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพกิจกรรมนันทนาการกีฬาอยู่ในระดับที่สูงสุด 2 รายการคือ กิจกรรมเดิน-วิ่ง ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.96) และกิจกรรมปั่นจักรยาน ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.82) อยู่ในระดับมาก 2 รายการ ได้แก่ กิจกรรมการแข่งขันฟุตบอล ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.88) และกิจกรรมว่ายน้ำ ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = 0.52) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางและน้อย โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ กิจกรรมไตรกีฬา ($\bar{x} = 2.30$, S.D. = 0.64)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพกิจกรรมนันทนาการด้านศิลปะหัตถกรรม

(n = 400)

สภาพกิจกรรมนันทนาการด้านศิลปะหัตถกรรม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. กิจกรรมทำอาหาร	5.00	0.00	มากที่สุด
2. กิจกรรมงานประดิษฐ์	4.70	0.48	มากที่สุด
3. กิจกรรมวาดภาพ	4.30	0.48	มากที่สุด
4. กิจกรรมแกะสลักผลไม้	4.30	0.48	มากที่สุด
5. กิจกรรมการแสดงพื้นบ้าน	4.00	0.82	มากที่สุด
6. กิจกรรมการแสดงละครพื้นบ้าน	3.90	0.88	มาก
รวม	4.38	0.36	มากที่สุด

.....
จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพกิจกรรมนันทนาการด้านศิลปะหัตถกรรม ในภาพรวม มีกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพกิจกรรมนันทนาการด้านศิลปะหัตถกรรมที่อยู่ในระดับมากที่สุด 5 รายการ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ กิจกรรมทำอาหาร ($\bar{x} = 5.00$, S.D. = 0.00) กิจกรรมงานประดิษฐ์ ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.48) และกิจกรรมวาดภาพ ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.48) ตามลำดับอยู่ในระดับมาก หนึ่งรายการซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมการแสดงละครพื้นบ้าน ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.88)

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาศาภาพกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกของจังหวัดเพชรบุรี พบว่ามีกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งนี้ อาจมาจากพื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่ที่ประชาชนในชุมชนเล็งเห็นความสำคัญและช่วยกันพัฒนาด้านการท่องเที่ยวตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนในจังหวัดเพชรบุรี นับได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีความสวยงามตามธรรมชาติอย่างมาก ในอาณาบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันตกของจังหวัดเพชรบุรีและรายล้อมด้วยสภาพธรรมชาติที่งดงาม มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่สามารถรองรับการบริการด้านการท่องเที่ยว เพราะปัจจุบันเป็นสถานที่ที่มีกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายตลอดแนวชายฝั่งทะเลตะวันตก และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สามารถรับรองนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว มีพื้นที่ที่สามารถจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้อย่างหลากหลาย สามารถเป็นแหล่งการเรียนรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้เป็นอย่างดี อาทิ การปลูกป่าชายเลน การทำนาเกลือ การเพาะปลูกสาหร่ายพวงองุ่น กิจกรรมการส่องนกในป่าชายเลน การอนุรักษ์ปูทะเล และการนั่งเรือชมวาฬ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่สามารถรับรองนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี อาทิ โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ และร้านอาหารต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สามารถจัดให้นักท่องเที่ยวมาพักผ่อนในลักษณะแคมป์ปิ้ง (Camping) สามารถจัดกิจกรรมนันทนาการเพิ่มเติมได้ เช่น เทศกาลดนตรี เทศกาลตกหมึก กิจกรรมเดิน-วิ่ง และกิจกรรมปั่นจักรยาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สัจจา ไกรสรณ์รัตน์ (Kraisornrat, 2017) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬา พบว่า รูปแบบการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวเชิงกีฬา ประกอบด้วย 3 Cs+13 Ps ดังนี้ กระบวนการ 3Cs มาจากการดำเนินงานกิจกรรมหลัก 3 ประการ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์บริบทเชิงพื้นที่และทรัพยากรท้องถิ่น (Community Context Analysis) 2) ค้นหาจุดเด่นและความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน (Community Identity) 3) กระบวนการจัดการสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วม (Customer and Stakeholder Co – Creation) เมื่อค้นพบจุดเด่นของชุมชนและความเป็นเอกลักษณ์แล้วจึงควรจัดเป็นองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการเที่ยวชมในพื้นที่ กระบวนการ 13 Ps ประกอบด้วย 1) Power leader 2) People 3) Participation 4) Partnership 5) Positioning 6) Product 7) Price 8) Place

9) Physical Evidence 10) Process 11) Promotion 12) Public Relation 13) Public Forum and social media

ผลที่ได้จากการศึกษาที่สรุปไว้ว่าประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากการใช้ชีวิต เลือกกิจกรรมนันทนาการแล้วก่อให้เกิดการพัฒนาด้านอารมณ์และจิตใจ หรือเรียกว่าคุณภาพทางอารมณ์ ดังนี้ 1) ความสนุกสนานร่าเริง (Enjoyment) 2) ความสุขสงบทางจิตใจ (Fun, Enjoyment) 3) ความตื่นเต้น (Excitement) 4) ความท้าทายและเสี่ยงอันตราย (Challenge, Risk) 5) ความรู้สึกหยุดเวลา หยุดโลก (Time Distortion) 6) การได้บริการผู้อื่น (Service to Other) 7) ความรู้สึกที่ดี (Butter Feeling) 8) ความประทับใจ (Impression) 9) สร้างแรงบันดาลใจ (Impression) 10) การได้มีส่วนร่วม (Get Involvement) 11) ความสัมฤทธิ์ผล ความสำเร็จ (Achievement) 12) การผ่อนคลายและลดความตึงเครียด (Relaxation and Relief Tension) สอดคล้องกับแนวคิดของ คณิศร เขียววิชัย (Kheovichai. 2011) ที่กล่าวไว้ว่านันทนาการมีความหมายถึงกิจกรรมยามว่างที่ทุกคนเข้าร่วมโดยสมัครใจและกิจกรรมนั้นจะก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในทันทีที่ทั้งนี้กิจกรรมนั้น ๆ จะต้องไม่ขัดต่อวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคม ซึ่งสามารถสรุปกิจกรรมนันทนาการได้ดังนี้ 1) กิจกรรม (Activities) 2) กิจกรรมนั้นต้องเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ (Voluntarily) 3) กิจกรรมยามว่าง (Free Time) 4) กิจกรรมที่อันพึงประสงค์ (Educational Activity) 5) กิจกรรมที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ (Immediate Direct Satisfaction) 6) กิจกรรมที่ทำนั้นถ้าเป็นอาชีพของผู้กระทำไม่ถือเป็นกิจกรรมนันทนาการ

ผลจากการศึกษายังพบว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกจังหวัดเพชรบุรี มีความพร้อมในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ในระดับมาก 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านการศึกษา 2) ด้านกีฬา และ 3) ด้านศิลปหัตถกรรม ตามลำดับ ส่วนด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ผลจากการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ (Jamaludin et al, 2012) ที่พบว่าการบริหารจัดการ กิจกรรมนันทนาการของโฮมสเตย์ในประเทศมาเลเซีย พบว่ามีการบริหารจัดการโฮมสเตย์อยู่ในระดับดี นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมนันทนาการ สอดคล้องกับ แนวคิดของ (Mbaiwa, 2008) ศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์วิถีชนบทและการอนุรักษ์เมืองโอคาแวนโก้ เดลต้า ผลการวิจัยพบว่า หมู่บ้านในเมืองโอคาแวนโก้ เดลต้า มีทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สมบูรณ์ควรค่าแก่การอนุรักษ์ และสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ แก่คนรุ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาการพัฒนาารูปแบบกิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกของจังหวัดเพชรบุรีในครั้งนี้มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ จากผลการวิจัยที่พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี ศูนย์ท่องเที่ยวและกีฬาและนันทนาการจังหวัดเพชรบุรี เทศบาลตำบลบางตะบูน เทศบาลตำบลบ้านแหลม และเทศบาลเมืองชะอำ เป็นต้น ควรร่วมมือกันในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ชายฝั่งทะเลตะวันตกของจังหวัดเพชรบุรีให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

.....
เพื่อโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรีรวมถึงการสร้างคามเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยเริ่มต้นจากการสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรของจังหวัดเพชรบุรี และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนให้เห็นความสำคัญและเกิดการยอมรับ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของจังหวัดเพชรบุรีให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ อีกทั้งควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเล็งเห็นความสำคัญของการสร้างคุณค่า การค้นหาเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชนของตน เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเพชรบุรี ควรส่งเสริมงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกของจังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่ได้มาตรฐาน และเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดเพชรบุรีกระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศจึงควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาศาปกิจกรมน์นทานการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่อื่น ๆ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต่อไป

Reference

- Ceballos, L. H. (1993). *Ecotourism as a Worldwide Phenomenon*.
- Jamaludin, Mariam, Othman, Norain, and Awang, Rahim, A. (2012). Community Based Homestay Programme : A Personal Experience. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 42, 451-459.
- Kraisornnat, S. (2017). *Potential Opportunities and Guidelines for Developing Sports Tourism in Thailand*. Bangkok: 21 Century. (in Thai)
- Kheovichai, K. (2011). *A Study of the Relationship between Emotional Intelligence and Interest in Recreational Activities and Academic Achievement of Students at Silpakorn University Sanam Chandra Palace Campus*. Silpakorn University. (in Thai)
- Ministry of Tourism and Sports. (2017, December 11). *Master Plan for Tourism Development in the Western Coast Tourism Development Zone 2017 - 2021* [Learning Resource]. <http://tourismlibrary.tat.or.th/medias/T26668.pdf>.
- Mbiwa, J. (2008) Changes in Traditional Livelihood Activities and Lifestyles Due to Tourism Development in the Okavango Delta Botswana 1050-1056. National Tourism Development Plan 2023-2027. *Ministry of Tourism and Sports*.
- Phetchaburi Province. (2022, October 20). *Phetchaburi Province Information*. <http://www.Phetchaburi.go.th/phet2/CODE/main#1>.

.....
World Tourism Organization: WTO. (2003). *Sustainable Tourism: Institutional of Tourism Industry*.
World Tourism Organization. (in Thai)